ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 15ης Ιουλίου 2021 *

«Προδικαστική παραπομπή – Άρθρα 268, 270, 340 και 343 ΣΛΕΕ – Πρωτόκολλο (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρα 11, 17 και 19 – Πρώην μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Ετεροδικία – Αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης – Άρση της ετεροδικίας – Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

Στην υπόθεση C-758/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών (Ελλάδα) με απόφαση της 18ης Ιουνίου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 16 Οκτωβρίου 2019, στο πλαίσιο της δίκης

ΟΗ

κατά

ID,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan και N. Jääskinen (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Bobek

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– ο ΟΗ, εκπροσωπούμενος από τον Γ. Τράντα, δικηγόρο,

– ο ID, εκπροσωπούμενος από τον Ε. Πολίτη, δικηγόρο,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους Μ. Κωνσταντινίδη και T. S. Bohr καθώς και από την S. Delaude,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 2ας Φεβρουαρίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 343 ΣΛΕΕ καθώς και των άρθρων 11, 17 και 19 του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2016, C 202, σ. 266, στο εξής: πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του OH, πρώην εκτάκτου υπαλλήλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και του ID, πρώην Ευρωπαίου επιτρόπου ελληνικής ιθαγένειας (στο εξής: μέλος της Επιτροπής), σχετικά με παράνομη συμπεριφορά την οποία ο OH καταλογίζει στον τελευταίο και η οποία είχε ως συνέπεια να προβεί η Επιτροπή σε καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Το άρθρο 11, στοιχείο α′, του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών προβλέπει τα εξής:

«Στην επικράτεια κάθε κράτους μέλους και ανεξαρτήτως ιθαγενείας, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης:

α) απολαύουν ετεροδικίας για πράξεις στις οποίες προέβησαν, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή γραπτού λόγου, ενεργώντας υπό την επίσημη ιδιότητά τους, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων των [Συνθηκών] που αφορούν, αφενός μεν, τους κανόνες περί ευθύνης των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού έναντι της Ένωσης, αφετέρου δε, περί της αρμοδιότητος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί των διαφορών μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού της. Η ασυλία αυτή εξακολουθεί να ισχύει και μετά τη λήξη της θητείας τους».

4 Το άρθρο 17 του πρωτοκόλλου αυτού ορίζει τα εξής:

«Τα προνόμια, οι ασυλίες και οι διευκολύνσεις παρέχονται στους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης αποκλειστικώς προς το συμφέρον της.

Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης υποχρεούνται να άρουν την ασυλία που εχορηγήθη σε έναν υπάλληλο ή σε οποιονδήποτε από το λοιπό προσωπικό, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίνουν ότι η άρση της ασυλίας δεν είναι αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης.»

5 Το άρθρο 19 του εν λόγω πρωτοκόλλου προβλέπει τα εξής:

«Τα άρθρα 11 έως και 14 και 17 εφαρμόζονται για τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Εφαρμόζονται επίσης για τα μέλη της Επιτροπής.»

Το ελληνικό δίκαιο

6 Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εξαιρούνται από τη δικαιοδοσία των ελληνικών δικαστηρίων οι αλλοδαποί που έχουν ετεροδικία, εκτός αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων.

7 Περαιτέρω, κατά το άρθρο 24 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, οι Έλληνες που έχουν προνόμιο ετεροδικίας, καθώς και οι κρατικοί υπάλληλοι που είναι διορισμένοι στο εξωτερικό, υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου κατοικούσαν πριν από την αποστολή τους, και αν πριν από την αποστολή τους δεν είχαν κατοικία, στα δικαστήρια της πρωτεύουσας του κράτους μέλους αυτού.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8 Ο ΟΗ προσελήφθη από την Επιτροπή την 1η Νοεμβρίου 2014 ως έκτακτος υπάλληλος κατά το άρθρο 2, στοιχείο γ', του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΛΠ), προκειμένου να ασκήσει τα καθήκοντα του αναπληρωτή προϊσταμένου του ιδιαίτερου γραφείου του μέλους της Επιτροπής, καταταγείς στον βαθμό AD 12, κλιμάκιο 2.

9 Από 1ης Οκτωβρίου 2015 ο ΟΗ τοποθετήθηκε σε θέση εμπειρογνώμονα στο γραφείο αυτό, καταταγείς στον βαθμό AD 13, κλιμάκιο 2.

10 Με έγγραφο της 27ης Απριλίου 2016, η Επιτροπή γνωστοποίησε στον ΟΗ τη λήξη της συμβάσεως εργασίας του ως εκτάκτου υπαλλήλου, με ισχύ από 1ης Αυγούστου 2016, επικαλούμενη τη διάρρηξη της σχέσεως εμπιστοσύνης με το μέλος της Επιτροπής.

11 Στις 27 Ιουλίου 2016 ο ΟΗ υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 90 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ), διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως περί καταγγελίας της συμβάσεώς του, την οποία η Επιτροπή απέρριψε στις 28 Νοεμβρίου 2016.

12 Στις 10 Μαρτίου 2017 ο ΟΗ άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της εν λόγω απορριπτικής αποφάσεως.

13 Με την απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 2019, RY κατά Επιτροπής (T-160/17, EU:T:2019:1), το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής περί καταγγελίας της συμβάσεως του ΟΗ, λόγω προσβολής του δικαιώματός του προηγούμενης ακροάσεως. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι είχε παρασχεθεί στον ΟΗ η δυνατότητα να γνωστοποιήσει λυσιτελώς την άποψή του πριν από την καταγγελία της συμβάσεώς του.

14 Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, διενεργήθηκε ακρόαση του ΟΗ από την Επιτροπή, η οποία κατήγγειλε εκ νέου τη σύμβαση εργασίας του με απόφαση της 10ης Απριλίου 2019. Κατόπιν τούτου, ο ΟΗ υπέβαλε νέα διοικητική ένσταση δυνάμει του άρθρου 90 του ΚΥΚ κατά της τελευταίας αυτής αποφάσεως, την οποία η Επιτροπή απέρριψε στις 14 Αυγούστου 2019.

15 Στις 2 Δεκεμβρίου 2019 ο ΟΗ άσκησε προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της τελευταίας αυτής απορριπτικής αποφάσεως. Με απόφαση της 13ης Ιανουαρίου 2021, RY κατά Επιτροπής (T-824/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:6), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή.

16 Τον Σεπτέμβριο του 2017, παράλληλα με τις διαδικασίες που κίνησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ο ΟΗ άσκησε αγωγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με αίτημα να υποχρεωθεί το μέλος της Επιτροπής να αποκαταστήσει την περιουσιακή ζημία και την ηθική βλάβη την οποία ο ΟΗ υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω των δυσφημιστικών αιτιάσεων που το μέλος αυτό διατύπωσε σε βάρος του, προσάπτοντάς του ότι είχε προκαλέσει τη διάρρηξη της σχέσεως αμοιβαίας εμπιστοσύνης και ότι είχε υποπέσει σε παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων του. Συγκεκριμένα, η συμπεριφορά αυτή του μέλους της Επιτροπής είχε ως συνέπεια να προβεί η Επιτροπή στην καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του ΟΗ, ο οποίος υπέστη, ως εκ τούτου, υλική ζημία την οποία αποτιμά στο ποσό των 452 299 ευρώ που αντιστοιχεί σε απώλεια

αποδοχών για το διάστημα μεταξύ 1ης Νοεμβρίου 2016 και 31ης Οκτωβρίου 2019. Ο ΟΗ ζητεί, επίσης, από το αιτούν δικαστήριο να υποχρεωθεί το μέλος της Επιτροπής να του καταβάλει το ποσό των 600 000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης καθώς και να ανακαλέσει τις ψευδείς και συκοφαντικές αιτιάσεις που τον προσέβαλαν.

17 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η αγωγή του ΟΗ εγείρεται κατά πρώην Ευρωπαίου επιτρόπου, ο οποίος έχει μεν την ελληνική ιθαγένεια, αλλά, σύμφωνα με το άρθρο 343 ΣΛΕΕ και τα άρθρα 11, 17 και 19 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών, του αναγνωρίζεται προνόμιο ετεροδικίας. Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στις σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης καθώς και αναφορικά με την αρμοδιότητά του για την εκδίκαση τέτοιας διαφοράς.

18 Εξάλλου, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι στις 22 Δεκεμβρίου 2017 η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων και Ασφαλείας της Επιτροπής προσκόμισε βεβαίωση κατά την οποία «[το μέλος της Επιτροπής] απολαμβάνει [...] [υπό την ιδιότητα αυτή] ασυλία από νομικές διαδικασίες σχετικά με πράξεις που τελούνται από αυτόν κατά την επίσημη ιδιότητά του, περιλαμβανομένου προφορικού ή γραπτού λόγου, σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 19 του [πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών]. Η ασυλία δύναται να αρθεί από το Σώμα των Επιτρόπων κατόπιν αίτησης εθνικού δικαστή, εκτός αν η άρση της ασυλίας αυτής είναι αντίθετη προς τα συμφέροντα της Ένωσης».

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Οι όροι ετεροδικία και ασυλία έτσι όπως διατυπώνονται και για τον σκοπό που υπηρετούν, στο άρθρο 11 του [πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών] ταυτίζονται;

2) Η προβλεπόμενη ετεροδικία/ασυλία στο άρθρο 11 [του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών], εκτός από ποινικές διώξεις, περιλαμβάνει και καλύπτει και αστικές αξιώσεις εγερθείσες με αγωγή εναντίον Μελών της Επιτροπής, από τρίτους ζημιωθέντες;

3) Νοείται άρση της ετεροδικίας/ασυλίας του Επιτρόπου και στα πλαίσια έγερσης εναντίον του αστικής αγωγής, όπως είναι η υπό κρίση αγωγή; Αν, πράγματι, νοείται, ποιος θα πρέπει να κινήσει την εν λόγω διαδικασία άρσης;

4) Υπάρχει αρμοδιότητα των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εκδίκαση εξωσυμβατικής αξίωσης από αδικοπραξία, όπως η επίδικη, κατά Επιτρόπου;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του τέταρτου προδικαστικού ερωτήματος

20 Με το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, το οποίο πρέπει να εξεταστεί πρώτο, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να επιληφθεί αγωγής λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης που ασκείται από πρώην έκτακτο υπάλληλο της Επιτροπής λόγω παράνομης συμπεριφοράς την οποία αυτός καταλογίζει στο μέλος του εν λόγω θεσμικού οργάνου του οποίου ήταν συνεργάτης και η οποία είχε ως συνέπεια να προβεί το θεσμικό όργανο σε λύση της σχέσεως εργασίας με τον εν λόγω υπάλληλο.

21 Πρώτον, υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 268 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 340, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επί των διαφορών σχετικά με την αποκατάσταση ζημιών που προξενούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης ή οι υπάλληλοί τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

22 Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να αποφαίνεται επί των διαφορών αποζημιώσεως με αντικείμενο την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, αποκλειομένων των εθνικών δικαστηρίων (πρβλ. αποφάσεις της 13ης Φεβρουαρίου 1979, Granaria, 101/78, EU:C:1979:38, σκέψη 16, και της 29ης Ιουλίου 2010, Hanssens-Ensch, C-377/09, EU:C:2010:459, σκέψη 17).

23 Τούτο ισχύει, ιδίως, στην περίπτωση αξίωσης αποκατάστασης της ζημίας που προκλήθηκε από πράξεις των υπαλλήλων της Ένωσης οι οποίες, λόγω της υπάρξεως εσωτερικού και άμεσου δεσμού, αποτελούν την αναγκαία προέκταση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στα θεσμικά όργανα (πρβλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 1969, Sayag, 9/69, EU:C:1969:37, σκέψη 7).

24 Δεύτερον, όπως έχει επανειλημμένως διευκρινίσει το Δικαστήριο, διαφορά μεταξύ υπαλλήλου ή μέλους του λοιπού προσωπικού της Ένωσης και του θεσμικού οργάνου στο οποίο αυτός ανήκει εμπίπτει, εφόσον πηγάζει από τη σχέση εργασίας που συνδέει τον ενδιαφερόμενο με το όργανο, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 270 ΣΛΕΕ και του άρθρου 91, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, ακόμη και αν πρόκειται για αγωγή αποζημιώσεως (αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, Επανεξέταση Missir Mamachi di Lusignano κατά Επιτροπής, C-417/14 RX-II, EU:C:2015:588, σκέψη 38, και της 4ης Ιουνίου 2020, Schokker κατά EASA, C-310/19 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:435, σκέψη 50).

25 Συγκεκριμένα, αφενός, το άρθρο 270 ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ της Ένωσης και των υπαλλήλων της, εντός των ορίων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζουν ο ΚΥΚ και το ΚΛΠ. Αφετέρου, το άρθρο 91, παράγραφος 1, του ΚΥΚ ορίζει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαίνεται για κάθε διαφορά μεταξύ της Ένωσης και ενός προσώπου που υπόκειται στον παρόντα κανονισμό, περί της νομιμότητας ενός μέτρου που θίγει το πρόσωπο αυτό.

26 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης ασκήθηκε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου από τον ΟΗ, υπό την ιδιότητά του ως πρώην εκτάκτου υπαλλήλου της Επιτροπής, κατά ενός πρώην Ευρωπαίου επιτρόπου.

27 Επιπροσθέτως, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η υλική ζημία και η ηθική βλάβη των οποίων την αποκατάσταση επιδιώκει ο ΟΗ σε βάρος του μέλους της Επιτροπής στηρίζονται στις δυσφημιστικές αιτιάσεις που είχε διατυπώσει το μέλος αυτό, κατά το μέτρο που προσήψε στον ΟΗ ότι είχε προκαλέσει τη διάρρηξη της σχέσεως αμοιβαίας εμπιστοσύνης και ότι είχε υποπέσει σε παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αιτιάσεις οι οποίες οδήγησαν την Επιτροπή στην καταγγελία της συμβάσεως εργασίας που τον συνέδεε με το εν λόγω θεσμικό όργανο.

28 Συναφώς, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με τα σημεία 37 και 42 των προτάσεών του, στην υπόθεση της κύριας δίκης η προβαλλόμενη ζημία απορρέει από αυτή καθεαυτήν τη λύση της σχέσεως εργασίας, λόγω της διατυπωθείσας από το μέλος της Επιτροπής απώλειας της εμπιστοσύνης του στο πρόσωπο του ΟΗ. Μια τέτοια δήλωση, ωστόσο, εντάσσεται οπωσδήποτε στο πλαίσιο της ασκήσεως των καθηκόντων του μέλους της Επιτροπής. Πράγματι, το μέλος της Επιτροπής προέβη στη δήλωση αυτή προκειμένου να αιτιολογήσει την απόφασή του ότι δεν επιθυμούσε πλέον να κάνει χρήση των υπηρεσιών του ΟΗ, απόφαση η οποία ενέπιπτε στην αρμοδιότητά του να οργανώσει το γραφείο του επιλέγοντας για τη στελέχωσή του πρόσωπα με τα οποία διατηρεί σχέση εμπιστοσύνης, ούτως ώστε να μπορεί να εκτελεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα καθήκοντά του ως Ευρωπαίος επίτροπος.

29 Επομένως, συμπεριφορά όπως αυτή την οποία ο ΟΗ προσάπτει στο μέλος της Επιτροπής εντάσσεται, στην πραγματικότητα, στη διαχείριση από αυτόν του προσωπικού τού ιδιαίτερου γραφείου του. Κατά συνέπεια, μια τέτοια συμπεριφορά πρέπει να θεωρηθεί ως άρρηκτα συνδεδεμένη με την άσκηση των

καθηκόντων του εν λόγω μέλους, καθόσον συνιστά αναγκαία προέκταση της αποστολής που του έχει ανατεθεί υπό την ιδιότητα αυτή, κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου που παρατίθεται στη σκέψη 23 της παρούσας αποφάσεως.

30 Εξάλλου, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι ο ενάγων της κύριας δίκης προσελήφθη, σύμφωνα με το άρθρο 2, στοιχείο γ', του ΚΛΠ, ως έκτακτος υπάλληλος της Επιτροπής.

31 Επομένως, αν αποδειχθεί ότι η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ, αφενός, της προσαπτόμενης στο μέλος της Επιτροπής συμπεριφοράς και, αφετέρου, της ζημίας την οποία προβάλλει ο ΟΗ δεν είναι άμεση, στο μέτρο που η ζημία οφείλεται στην τελική απόφαση περί απολύσεως που εξέδωσε στις 27 Απριλίου 2016 ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπίνων Πόρων και Ασφαλείας της Επιτροπής, τούτο δε παρά το γεγονός ότι το μέλος της Επιτροπής έθεσε σε κίνηση τη διαδικασία που κατέληξε στην έκδοση της εν λόγω αποφάσεως, εντούτοις, η διαφορά της κύριας δίκης απορρέει από τη σχέση εργασίας η οποία συνέδεε τον ΟΗ με θεσμικό όργανο της Ένωσης και, συγκεκριμένα, την Επιτροπή.

32 Εξάλλου, ο ΟΗ υποστηρίζει ότι η συμπεριφορά την οποία προσάπτει στο μέλος της Επιτροπής όχι μόνον έπληξε το μέλλον καθώς και την επαγγελματική του δραστηριότητα στο πλαίσιο της Ένωσης, αλλά είχε και ως αποτέλεσμα την απώλεια αποδοχών ύψους 452 299,32 ευρώ τις οποίες η Επιτροπή θα του είχε καταβάλλει αν δεν είχε καταγγελθεί πρόωρα η σύμβαση εργασίας του.

33 Υπό τις συνθήκες αυτές, η αγωγή λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης την οποία ασκεί πρώην έκτακτος υπάλληλος της Ένωσης, όπως ο ΟΗ, λόγω παράνομης συμπεριφοράς του πρώην μέλους της Επιτροπής του οποίου ήταν ένας εκ των άμεσων συνεργατών, κατόπιν της απόφασης του τελευταίου να διακόψει τη συνεργασία αυτή, εδράζεται στη σχέση εργασίας που συνέδεε τον εν λόγω υπάλληλο με την Επιτροπή. Επομένως, μια τέτοια αγωγή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 270 ΣΛΕΕ και του άρθρου 91, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, το οποίο εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 46 του ΚΛΠ. Εμπίπτει, επίσης, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 268 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 340 ΣΛΕΕ, καθόσον αποσκοπεί στην επανόρθωση των επιζήμιων συνεπειών των προβαλλόμενων παράνομων ενεργειών μέλους της Επιτροπής κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

34 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, το Δικαστήριο είναι αποκλειστικώς αρμόδιο να επιληφθεί μιας τέτοιας διαφοράς.

35 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο, αποκλειομένων των εθνικών δικαστηρίων, να αποφαίνεται επί αγωγής λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης που ασκείται από πρώην έκτακτο υπάλληλο της Επιτροπής λόγω παράνομης συμπεριφοράς την οποία αυτός καταλογίζει στο μέλος του εν λόγω θεσμικού οργάνου του οποίου ήταν συνεργάτης και η οποία είχε ως συνέπεια να προβεί το θεσμικό όργανο σε λύση της σχέσεως εργασίας με τον εν λόγω υπάλληλο. Μια τέτοια αγωγή δεν πρέπει να στρέφεται κατά του οικείου μέλους της Επιτροπής, αλλά κατά της Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή.

Επί του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος

36 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο πρώτο, στο δεύτερο και στο τρίτο προδικαστικό ερώτημα, δεδομένου ότι το αιτούν δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της διαφοράς της κύριας δίκης.

Επί των δικαστικών εξόδων

37 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το μόνο αρμόδιο, αποκλειομένων των εθνικών δικαστηρίων, να αποφαίνεται επί αγωγής λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης που ασκείται από πρώην έκτακτο υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λόγω παράνομης συμπεριφοράς την οποία αυτός καταλογίζει στο μέλος του εν λόγω θεσμικού οργάνου του οποίου ήταν συνεργάτης και η οποία είχε ως συνέπεια να προβεί το θεσμικό όργανο σε λύση της σχέσεως εργασίας με τον εν λόγω υπάλληλο. Μια τέτοια αγωγή δεν πρέπει να στρέφεται κατά του οικείου μέλους της Επιτροπής, αλλά κατά της Ένωσης, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή.

(υπογραφές)